FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca**
1.2 Facultatea	**Teologie Pastorală Greco-Catolică**
1.3 Departamentul	**Blaj**
1.4 Domeniul de studii	**Teologie**
1.5 Ciclul de studii	**Licenţă**
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Teologie greco-catolică pastorală Cleric/personal de cult/preot**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei				KLR0003 **Drept Canonic 1**			
2.2 Titularul activităţilor de curs				**Conf. dr. William A. Bleiziffer**			
2.3 Titularul activităţilor de seminar				**Conf. dr. William A. Bleiziffer**			
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					50
Tutoriat					12
Examinări					12
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Numărul de credite	6

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu exista
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Cunoașterea și înțelegerea principiilor de bază ale dreptului canonic • Capacitatea de înțelegere și aplicare a unui limbaj juridic clar și lipsit de echivocuri • Înțelegerea și interpretare canonica a situațiilor juridice conform principiului mens iuris • Aprofundarea și asimilarea conceptelor specifice dreptului, și în special ale dreptului canonic • Capacitatea de aplicare adecvată a canoanelor conform principiilor directoare ale Dreptului • Posibilitate de creare a unor scenarii juridice și capacitatea de rezolvare canonică a acestora prin aplicarea judicioasă a doctrinei canonice.
Competenţe transversale	• Familiarizarea cu sarcinile de comunicare în mediul canonic, de promovare a dialogului, cooperării, colaborării şi interacţiunii sociale pentru rezolvarea situațiilor canonice; • Conştientizarea nevoii de dezvoltare a abilităţilor de gândire critică, de creativitate şi inovare, iniţiativă, flexibilitate, adaptabilitate în interpretarea diferitelor realități juridice; • Executarea responsabilă a expertizelor profesionale și corelarea acestora cu situații ecleziastice concrete; • Exersarea abilităţilor de dezvoltare profesională şi personală pe tot parcursul vieţii prin exploatarea resurselor de informare şi comunicare oferite de noile texte legislative;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Introducerea în studiul Dreptului canonic; • Crearea cadrului general de înțelegere și aplicare justă a normei canonice
7.2 Obiectivele specifice	• Inițierea studenţilor în domeniul dreptului canonic (istoric, baza teoretică, terminologie, metode, instrumente juridice și legislative) • Exploatarea si exersarea cazurilor juridice concrete și rezolvarea acestora prin aplicarea cazurilor paralele; • Dezvoltarea capacităţilor de construcţie, derulare, evaluare şi utilizare a canoanelor văzute în manieră globală, oferind astfel posibilitatea susținerii în mod eficient şi creativ a procesului de interpretare canonica cu echitate. • Interpretarea judicioasă a diferitelor scenarii canonice și rezolvarea acestora.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
CURS 1. Introducere în materie. Definiţie, drept, drept canonic	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 2. Canoane preliminare (1-6).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 3 Drepturile şi obligaţiile credincioşilor (7-12).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 4. Drepturile şi obligaţiile credincioşilor (13-26).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 5. Biserica *sui iuris* şi rituri.	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 6. Înscrierea într-o Biserica Sui Iuris	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h

CURS 7. Autoritatea supremă în Biserică: Romanul Pontif şi Colegiul episcopilor (42-54).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 8. Bisericile *sui iuris* (155-176). Biserici Patriarhale.	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 9. Biserici Patriarhale. Drepturile şi obligaţiile Patriarhilor (can. 78-101)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 10. Sinodul Episcopilor Bisericii Patriarhale (can. 102-113) Curia Patriarhală (can. 114-125) şi curia Episcopală (can. 243-263).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 11. Scaunul Patriarhal vacant sau împiedicat (can. 126-123).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 12. Adunarea patriarhală (can. 140-145) Teritoriul BP şi puterea patriarhului şi a sinodului în afara acestui teritoriu (can. 145-150)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 13. Eparhiile şi Episcopii (can. 177-235) (1)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 14. Eparhiile şi Episcopii (can. 177-235) (2)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h

Bibliografie

Codul Canoanelor Bisericilor Orientale, ediţie pro manuscripto, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.

Bleiziffer W., *Introducere în dreptul canonic*, noţiuni introductive; CCEO: canoanele Preliminare; Titlul I, credincioşii creştini şi drepturile şi obligaţiile lor; Titlul II, Bisericile *sui iuris* şi riturile, note de curs, ITU – Blaj, 2004.

Idem, *Termenul ecleziastic de Biserică "sui iuris"*, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, an XVLI, nr. 2, Cluj Napoca, 2001, pp. 63-72.

Idem, *Izvoarele de drept canonic oriental din primul mileniu,* Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, XLIX nr. 2, Cluj Napoca, 2004. pp. 17-34.

Idem, *Alcune considerazioni riguardanti il diritto canonico particolare stabilito o da stabilire dai sinodi delle Chiese "sui iuris" o con l`intevento della Santa Sede*. Studia Universitatis Babeş-Bolyai, an XLVII, nr. 3, Oradea*,* 2002, pp. 5-54.

Idem, *Formarea pastorală şi liturgică a preoţilor greco-catolici în lumina CCEO. Studiu liturgico-canonic,* în *Acta Blasiensia I, Coordonatele preoţiei greco-catolice – istorie şi actualitate*, Editura Buna-Vestire, Blaj, 2002, pp. 71-86.

Idem, *Alegerea Episcopilor în Bisericile „sui iuris"*, în *Acta Blasiensia II, Biserica Română Unită cu Roma Greco-Catolică – istorie şi spiritualitate,* Editura Buna-Vestire, Blaj, 2003, pp. 129-142.

Idem, *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium – Vacanţa Scaunului Apostolic în Constituţia Apostolică „Universi Dominici Gregis"*, în Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, Oradea, an XLIX, nr. 2, 2004, pp. 31-48.

Idem, *Formarea permanentă a clerului – studiu juridico-canonic*, în Cultura Creştină, nr. 1-2, 2004, pp. 162-187

Idem, *Formarea pastorală şi liturgică a preoţilor greco-catolici în lumina CCEO. Studiu liturgico-canonic,* în *Acta Blasiensia I, Coordonatele preoţiei greco-catolice – istorie şi actualitate*, Ed. Buna-Vestire, Blaj, 2002, pp. 71-86.

Idem, *Particulare in Codice Canonum Ecclesiarum Orientalium. Dreptul particular al Bisericii*

Române Unite cu Roma, Greco - Catolică. Actualitate și perspective, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2016, pp. 57-108. http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/1886.pdf

Idem, *Înscrierea intr-o Biserica Sui iuris*, în Intelectus fidei sau itinerariul teologic al credinței, Napoca Star, Editor: Alin Tat, 2014, p. 7-29. 978-606-690-103-1

Idem, *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium – Vacanţa Scaunului Apostolic în Constituţia Apostolică „Universi Dominici Gregis"*, Studia Universitatis Babes-Bolyai. Theologia Graeco-Catholica Varadiensis, an XLIX, nr. 2, 2004, p. 31 – 48.

Idem, *Incidenţa Conciliul Vatican II asupra Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* Studia Universitatis Babes-Bolyai. Theologia Graeco-Catholica, III, 3/2005, 2005, p. 148 - 159.

Idem, *Gli orientali cattolici in diaspora. Quale diritto liturgico?* în *Globalization and National Identity.,* ARHIPELAG XXI Press, Editor: Boldea Iulian, 2016, p. 582-609. 978-606-8624-03-7, http://www.upm.ro/gidni3/GIDNI-03/GIDNI%2003%20-%20History%20and%20Cultural%20Mentalities.pdf

Congregaţia pentru Bisericile Catolice, *Instrucţiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale,* Libreria Editrice Vaticana, 1996.

Marcu Ioan, *Teologie pastorală,* vol. II, Blaj, 1906.

Pinto P. V., (a cura di), *Commento al Codice dei canoni delle Chiese Orientali,* Studium Romanae Rotae, Corpus Iuris Canonici II, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2001.

Ronald Robertson, *Bisericile Creştine Răsăritene - o scurtă presezentar*e, Ed. Sapientia , Iaşi, 2004.

Salachas D., *Istituzioni di diritto canonico delle Chiese orientali,* EDB, 1993.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Chestiunea liturgică în CCEO	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Conceptul ecleziastic de BSI	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Drepturile comune tuturor credincioșilor	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Episcopul eparhial: garant al guvernării episcopiei.	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Înscrierea intr-o BSI	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Eparhia: loc al activităților bisericești	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Autoritatea suprema în Biserică	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Biserica patriarhală: conceptul de scaun patriarhal vacant.	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h

Bibliografie

1. *AAS* 82 [1990], 1061-1353; EV 12/695-887; PONTIFICIUM CONSILIUM DE LEGUM TEXTIBUS INTERPRETANDIS, *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium, Auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus, Fontium annotatione auctus,* Libreria editrice Vaticana, 1995.
2. Bleiziffer W., *Introducere în dreptul canonic*, note de curs, ITU – Blaj, 1999.
3. Idem, *Curs de drept canonic pentru anul IV*, note de curs, ITU – Blaj, 2000.
4. *Codex Iuris Canonici,* publicat la 25 ianuarie 1983, în *AAS* [1983]; EV 8/637-1089; Traducere în limba română (pro manuscripto) *Codul de drept canonic,* Iaşi, 1995.
5. *Conciliul Ecumenic Vatican II,* Traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Nyiregyhaza, 1990.
6. Congregaţia pentru Bisericile Catolice, *Instrucţiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale,* Libreria Editrice Vaticana, 1996.
7. D. Salachas, *Istituzioni di diritto canonico delle Chiese catoliche orientali,* Ed. Dehoniane Bologna, 1993.
8. *** , *Il diritto canonico delle Chiese orientali del primo millenio*, Ed. Dehioniane Bologna, 1997.

9. Don Novello Pederzini, *Sacramentul Iertării,* Editura Serafica, Roman, 2003.
10. Feliciani G, *Le basi del diritto canonico*, Società editrice Mulino, Bologna, 1995[2].
11. Floca N., *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu 1992.
12. Genţ I., *Administraţie bisericească*, Oradeamare, 1912.
13. Ghirlanda G., *Il diritto nella Chiesa mistero di comunione – Compendio di diritto eccelsiale,* Milano-Roma, 1993[2], p. 356.
14. Hünerman Peter (sub îngrijirea lui), *Enchiridion Symbolorum definitionum et declarationum de rebus fidei et morum* (ediţie bilingvă), Edizioni Dehoniane Bologna, 1996[2].
15. Ioan Marcu, *Teologie pastorală,* vol. II, Blaj, 1906.
16. Motu Propriu *Crebrae allatae sunt* publicat la 22 februarie 1949: *AAS* 41 (1949).
17. Nedungatt G., *Presentazione del CCEO,* în EV 12/1990, pp. 889-914.
18. Žužek I., *Che cosa è una Chiesa, un Rito orientale?* în *Seminarium* nova series, anno XV, aprili-iunio 1975.
19. Žužek I., *Incidenza del "Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium" nella storia moderna della Chiesa universale*, în «Understanding the Eastern Code», Roma 1997.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinutul disciplinei face parte din programul de formare teologico-pastorală care oferă studenților seminariști posibilitatea formării competenţelor juridice specifice pentru misiunea ecleziastică şi care le acordă absolvenţilor posibilitatea interpretării și aplicării corecte a normei canonice.
- Oferă posibilitatea activării în structurile juridice ale Bisericii în calitate de consilieri, experți sau oficiali ai Tribunalelor ecleziastice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participarea activă la discuţii	Observația și notarea	10%
	Examen final	Observația și notarea	50%
10.5 Seminar/laborator	Realizarea unui eseu	Observația și notarea	20%
	Prezentarea eseului	Observația și notarea	10%
10.6 Standard minim de performanţă			
• Dobândirea unui pachet minimal de cunoştinţe teoretice si practice specifice dreptului canonic și capacitatea de aplicare în cazuri concrete.			

Data completării Semnătura titularului de curs Semnătura titularului de seminar

01.10.2018 pr. Blaziu William pr. Blaziu William

Data avizării în departament Semnătura directorului de departament

01.10.2018